

2001000105020080
EXAMINATION FEBRUARY-MARCH 2024
BACHELOR OF ARTS (FIFTH SEMESTER)
ECONOMICS - XVI - A
ECONOMICS OF SOCIAL SECTOR AND ENVIRONMENTAL
ISSUES LEVEL 2

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 50]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book

- a. Name of the Examination : **BACHELOR OF ARTS (FIFTH SEMESTER)**
- b. Name of the Subject : **ECONOMICS - XVI - A ECONOMICS OF SOCIAL SECTOR AND ENVIRONMENTAL ISSUES LEVEL 2**
- c. Subject Code No : **2001000105020080**

2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

Q.1 (અ) નીચેના પૈકી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

10

(a) Choose the correct option from the following.(MCQs)

1. પર્યાવરણ શબ્દમાં 'પરિ' શબ્દનો અર્થ શો છે?

- a) કુદરતી
- b) બધીબાજુ
- c) કુત્રીમ
- d) ભૌતિક

What is the meaning of the word 'PARI' in the word 'PARIYAVARAN' (environment)?

- a) Natural
- b) All around
- c) Kutrim
- d) Physical

2. છોડ, પ્રાણીઓ, સુક્ષ્મ સજીવો અને મનુષ્યો વગેરે પર્યાવરણના કેવા તત્વો છે?

- a) ભૌતિક તત્વો
- b) સાંસ્કૃતિક તત્વો
- c) જૈવિક તત્વો
- d) ઉપરોક્ત તમામ

What elements of environment are plants, animals, micro-organisms and human beings etc.?

- a) Physical elements
- b) Cultural elements
- c) Biological elements
- d) All of the above

3. બાહ્યતા એટલે _____

- a) સરકાર દ્વારા ઉત્પાદકો પર લાદવામાં આવેલો વધારાનો ખર્ચ
- b) એક ખર્ચ અથવા લાભ જે ઉત્પાદનમાથી ઉદભવે છે અને ઉત્પાદક સિવાય અન્ય કોઈ પર પડે છે અથવા ખર્ચ અથવા લાભ જે વપરાશથી ઉદભવે છે અને ઉપભોક્તા સિવાય અન્ય કોઈને પડે છે.
- c) ગ્રાહકો દ્વારા સરકાર દ્વારા લેવામાં આવેલા નિર્ણયોથી વધારાનો લાભ
- d) ઉપરોક્ત તમામ

Externalities means _____

- a) Additional cost imposed on producers by the Government
- b) a cost or benefit arising from production and falling on someone other than the producer or a cost or benefit arising from consumption and falling on someone other than the consumer.
- c) Additional benefit by consumers from decisions taken by the Government
- d) All of the above

4. પર્યાવરણનું કુલ આર્થિક મૂલ્ય = _____

- a) વાસ્તવિકમાં ઉપયોગમાં લેવાનું મૂલ્ય + વૈકલ્પિક મૂલ્ય + ભવિષ્યનું મૂલ્ય
- b) વાસ્તવિકમાં ઉપયોગમાં લેવાનું મૂલ્ય + વૈકલ્પિક મૂલ્ય - ભવિષ્યનું મૂલ્ય
- c) વાસ્તવિકમાં ઉપયોગમાં લેવાનું મૂલ્ય + વૈકલ્પિક મૂલ્ય + હાલનું મૂલ્ય
- d) વાસ્તવિકમાં ઉપયોગમાં લેવાનું મૂલ્ય - વૈકલ્પિક મૂલ્ય + ભવિષ્યનું મૂલ્ય

Total Economic Value of Environment = _____

- a) Actual use value + Option value + Future value
- b) Actual use value + Option value - Future value
- c) Actual Use Value + Alternative Value + Present Value
- d) Value in actual use - Option value + Future value

5. વિશ્વઆરોગ્યસંસ્થા (WHO) દ્વારા હવાના કણો (SPM)ની સૌથી અધિક સલામત કે ભયમુક્ત માત્રા પ્રતિ ક્યુબિક મીટર હવાએ કેટલા માઈક્રોગ્રામની છે?

- a) 250
- b) 230
- c) 220
- d) 200

How many micrograms per cubic meter of air is the maximum safe or safe level of airborne particulate matter (SPM) by the World Health Organization (WHO)?

- a) 250
- b) 230
- c) 220
- d) 200

6. કાર્બન મોનોક્સાઇડ માનવ શરીરને કેવી રીતે અસર કરે છે?
- તે હિમોગ્લોબિન સાથે ઓક્સિજનના બંધનને મંજૂરી આપતું નથી
 - તે એલવીઓલીની સપાટીનો વિસ્તાર ઘટાડે છે અને વાયુના પરિવહનને અવરોધે છે
 - તે પિત્તના સ્રાવમાં વધારો કરીને ચક્રમાં ખામી સર્જે છે
 - સરકાર દ્વારા ઉત્પાદકો પર લાદવામાં આવેલ વધારાનો ખર્ચ.

How does carbon monoxide affect the human body?

- It does not allow binding of oxygen to hemoglobin
- It reduces the surface area of alveoli and impedes gas transport
- It causes malfunction of the liver by increasing the secretion of bile
- Additional cost imposed on producers by the Government.

7. નીચેના પૈકી કયું ચિપકો આંદોલનનું મુખ્ય સૂત્ર હતું?

- “વૃક્ષ બચાઓ”
- “ઇકોલોજી એ કાયમી અર્થતંત્ર છે”
- “વૃક્ષ આપણુ જીવન છે”
- “ઇકોલોજી અર્થતંત્રનું જીવન છે”

Which of the following was the main slogan of the Chipko movement?

- "Save the Trees"
- "Ecology is a permanent economy"
- "Tree is our life"
- "Ecology is the life of economy"

8. વન્ય જીવન સંરક્ષણ નિયમન કયા વર્ષમાં પસાર કરવામાં આવ્યો હતો?

- 1970
- 1971
- 1972
- 1973

In which year the Wild Life Protection Regulation was passed?

- 1970
- 1971
- 1972
- 1973

9. વાર્ષિક વન મહોત્સવની શરૂઆત કોણે કરી હતી?

- કનૈયાલાલ મુન્શી
- રાજીવ ગાંધી
- પંડિત દીન દયાળજી
- જવાહરલાલ નહેરુ

Who started the annual forest festival?

- Kanaiyalal Munshi
- Rajiv Gandhi
- Pandit Din Dayalji
- Jawaharlal Nehru

10. CPRનું પૂર્ણ રૂપ જણાવો.

- Cumulative Property Rights
- Common Property Resources
- Common Property Rights
- Cumulative Property Resources

State the full form of CPR.

- Cumulative Property Rights
- Common Property Resources
- Common Property Rights
- Cumulative Property Resources

(બ) ખાલી જગ્યા પૂરો

5

(b) Fill in the blank

1. જમીનની સપાટી ઉપર રહેલ જુદા-જુદા પ્રકારના ગેસથી _____ બને છે.
Different types of gases above the earth's surface form _____
2. પ્રદૂષણ _____ ની આડ પેદાશ માનવામાં આવે છે.
Pollution is considered to be a by-product of _____
3. ભોપાલ ગેસ દુર્ઘટના _____ વર્ષમાં બની હતી.
The Bhopal gas disaster took place in the year _____
4. પર્યાવરણની વર્તમાન સ્થિતિ તેમજ પ્રોજેક્ટના નિર્માણને કારણે પર્યાવરણ પર થતી સારી અથવા ખરાબ અસરની વિસ્તૃત માહિતી આપતા દસ્તાવેજને _____ કહે છે.
A document detailing the current state of the environment as well as the positive or negative impact on the environment due to the construction of a project is called _____
5. સરદાર સરોવર યોજના સાથે _____ આંદોલન સંબંધિત હતું.
_____ movement was related to Sardar Sarovar Yojana

Q.2 નીચેના પ્રશ્નોનો ટૂંકમાં જવાબ આપો.

10

Answer the following questions in brief.

1. પુનઃ ઉપયોગક્ષમ સંશાધનના નામ જણાવો.
State the name the renewable resources.
2. પર્યાવરણના પ્રકારો જણાવો.
State the types of environment.
3. ખાનગી ખર્ચ અને સામાજિક ખર્ચ એટલે શું?
What is private cost and social cost?
4. જૈવાવરણ એટલે શું?
What is Biodiversity?
5. WTOનું પૂરું નામ આપો.
Give full name of WTO.

Q.3 પર્યાવરણ એટલે શું? પર્યાવરણના ઘટકો જણાવી, પર્યાવરણને અસર કરતાં પરિબલોની ચર્ચા કરો. **13**

What is environment? State the components of environment, discuss the factors affecting environment.

અથવા

OR

પર્યાવરણીય જાગૃતિના વિવિધ કાર્યક્રમોની વિગતે ચર્ચા કરો. **13**

Discuss in detail various environmental awareness programs.

Q.4 ટૂંક નોંધ લખો (ગમે તે બે) **12**

Write a short note (any two)

1. પર્યાવરણ અને અર્થશાસ્ત્ર
Environment and Economics
2. પર્યાવરણીય ઓડિટના હેતુઓ
Objectives of environmental audit
3. ગ્રીન હાઉસ અસર
Green house effect
4. ટકાઉ વિકાસ માટેના સિધ્ધાંતો
Principles for sustainable development
